

Освітньо-професійна програма
Менеджмент охорони здоров'я та соціальне проєктування
ОК 6 Державна політика та організаційно-правові засади охорони здоров'я

Лекція №3

СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

проф. Д.В. Карамішев

ПДМУ 2024-2025

СТРАТЕГІЯ

- *Стратегія* походить від військового управління;
- *Політика* походить від громадського управління;
- вони доповнюють, але не підміняють одна одну.
- **Стратегія** (похідне від військового управління, [дав.-гр.](#) *στρατηγία* — мистецтво полководця) — це загальний план, спосіб досягнення довгострокових цілей шляхом ефективного використання наявних ресурсів.
- *«Тактика забезпечує виграш у битві. Стратегія потрібна, щоб виграти війну».*

Ключові напрями розвитку системи охорони здоров'я до 2030 року

1. Врядкування у сфері охорони здоров'я
2. Універсальне охоплення послугами охорони здоров'я
3. Громадське здоров'я, готовність та реагування на надзвичайні ситуації
4. Залученість людей та громад
5. Кадрові ресурси системи охорони здоров'я

НАПРЯМ 1: ВРЯДУВАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

- **Стратегічний пріоритет 1:** Впровадження універсальних підходів та інструментів врядування, що забезпечують незалежність, сталість і спроможність національних інституцій у сфері охорони здоров'я
- **Стратегічний пріоритет 2:** Створення ефективної системи міжсекторального співробітництва для забезпечення загальнодержавного підходу у вирішенні питань охорони здоров'я
- **Стратегічний пріоритет 3:** Управління в системі ОЗ та прийняття рішень здійснюється в інтересах і відповідно до потреб населення на основі доказової бази та використання кращих практик.
- **Стратегічний пріоритет 4:** Створення системи ефективного управління закладами охорони здоров'я, яка забезпечує громадську підзвітність та нагляд
- **Стратегічний пріоритет 5:** Запровадження системи професійного самоврядування працівників у сфері ОЗ

Належне врядування

Поняття *належного врядування* наповнено демократичним змістом визначення «Good Governance» як управління, яке відповідає вимогам відкритого, демократичного і справедливого суспільства та регулюється органами публічної влади та недержавними організаціями (представниками бізнесу, громадськості)», а також має ознаки результативного та ефективного управління.

Концепція *належного врядування* визначає рамки ефективності і результативності, характеризує процес поєднання влади та обов'язків у суспільстві; визначає публічну політику та рішення щодо суспільного життя; формує правила взаємовідносин між органами державної влади, органами місцевого самоврядування та інституціями громадянського суспільства.

Складові, притаманні «належному врядуванню»

1. **Участь (Participation).** Усі громадяни мають право голосу. Участь може бути як безпосередньою, так і опосередкованою, через легітимізовані посередницькі інституції та представників.
2. **Верховенство права (Rule of law).** Правова система повинна бути справедливою і діяти однаково для всіх, особливо стосовно забезпечення прав людини.
3. **Прозорість (Transparency).** Свобода інформації, її повнота і доступність для всіх, хто в ній зацікавлений.
4. **Відповідальність (Responsiveness).** Діяльність органів державної влади має служити інтересам усіх членів суспільства.

Складові, притаманні «належному врядуванню»

5. **Орієнтація на консенсус (Consensus orientation).** Дотримання балансу інтересів для досягнення широкого консенсусу як з місцевих (локальних), так і загальнодержавних питань та процедур.
6. **Справедливість (Equity).** Добробут суспільства залежить від врахування інтересів кожного члена суспільства.
7. **Ефективність та результативність (Effectiveness and Efficiency).** Максимально ефективне використання ресурсів для задоволення потреб громадян.
8. **Підзвітність (Accountability).** Органи державної влади на усіх рівнях та органи місцевого самоврядування мають бути підзвітні у своїй діяльності громадянам.

**СТРАТЕГІЧНИЙ ПРІОРИТЕТ 1:
ВПРОВАДЖЕННЯ УНІВЕРСАЛЬНИХ ПІДХОДІВ ТА ІНСТРУМЕНТІВ
ВРЯДУВАННЯ, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ НЕЗАЛЕЖНІСТЬ, СТАЛІСТЬ І
СПРОМОЖНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНИХ ІНСТИТУЦІЙ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я**

- Зміцнення потенціалу МОЗ як керуючого національною системою охорони здоров'я за рахунок розробки політики, заснованої на фактичних даних, та міжсекторального співробітництва.
- МОЗ та іншим національним інституціям у сфері охорони здоров'я налагодити механізми тісної співпраці з представниками обласних та міських рад і ТГ задля спільного досягнення цілей розвитку системи охорони здоров'я.

**СТРАТЕГІЧНИЙ ПРІОРИТЕТ 1:
ВПРОВАДЖЕННЯ УНІВЕРСАЛЬНИХ ПІДХОДІВ ТА ІНСТРУМЕНТІВ
ВРЯДУВАННЯ, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ НЕЗАЛЕЖНІСТЬ, СТАЛІСТЬ І
СПРОМОЖНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНИХ ІНСТИТУЦІЙ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я**

- Інституційне зміцнення та розвиток Національної служби здоров'я України як національної служби зі стратегічних закупівель.
- Посилити підзвітність НСЗУ перед урядом та населенням (зокрема шляхом впровадження індикаторного нагляду з боку КМУ та посилення Ради громадського контролю).
- Посилення ролі Центру громадського здоров'я з питань реалізації та координації виконання заходів громадського здоров'я

СТРАТЕГІЧНИЙ ПРІОРИТЕТ 1:
ВПРОВАДЖЕННЯ УНІВЕРСАЛЬНИХ ПІДХОДІВ ТА ІНСТРУМЕНТІВ
ВРЯДУВАННЯ, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ НЕЗАЛЕЖНІСТЬ, СТАЛІСТЬ І
СПРОМОЖНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНИХ ІНСТИТУЦІЙ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

- Створення національної агенції з якості для управління якістю охорони здоров'я та посилення функції оцінки медичних технологій. Необхідно розробити всеосяжну національну концепцію якості та безпеки пацієнтів, яка включатиме всі ключові елементи національної системи якості.
- Чітке розмежування відповідальності національного, регіонального та місцевого рівнів у сфері охорони здоров'я.
-

СТРАТЕГІЧНИЙ ПРІОРИТЕТ 1:
ВПРОВАДЖЕННЯ УНІВЕРСАЛЬНИХ ПІДХОДІВ ТА ІНСТРУМЕНТІВ
ВРЯДУВАННЯ, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ НЕЗАЛЕЖНІСТЬ, СТАЛІСТЬ І
СПРОМОЖНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНИХ ІНСТИТУЦІЙ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

- Нарощування потенціалу основних підпорядкованих інституцій МОЗ, які керують операціями громадської охорони здоров'я, електронною охороною здоров'я, плануванням людських ресурсів, національними закупівлями, оцінкою технологій охорони здоров'я та іншими критично важливими функціями системи охорони здоров'я.
- Запровадження функціонування програм та платформ, необхідних для пошуку вразливостей у системах, програмах, реєстрах електронної охорони здоров'я, а також проведення постійного моніторингу кіберзагроз в умовах їх стрімкого розвитку.
-

СТРАТЕГІЧНИЙ ПРІОРИТЕТ 2: СТВОРЕННЯ ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ МІЖСЕКТОРАЛЬНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНОГО ПІДХОДУ У ВИРІШЕННІ ПИТАНЬ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

- Визнати, що система охорони здоров'я не функціонує ізольовано. Забезпечення міжсекторальної співпраці за принципом «здоров'я в усіх політиках». Побудова моделі управління охороною здоров'я , яка виходить за рамки сектора охорони здоров'я та стає відповідальністю кожного сектора в Уряді.
- Впровадження координації управління в системі громадського здоров'я для прийняття рішень в інтересах здоров'я населення

СТРАТЕГІЧНИЙ ПРІОРИТЕТ 2: СТВОРЕННЯ ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ МІЖСЕКТОРАЛЬНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНОГО ПІДХОДУ У ВИРІШЕННІ ПИТАНЬ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

- Посилити механізми координації між установами та інституціями, які приймають рішення у сфері охорони здоров'я на національному, регіональному та локальному рівнях.
- Впровадити міжсекторальні координаційні механізми та платформи щодо пріоритетних проблем громадського здоров'я для прийняття рішень на користь здоров'я населення.

СТРАТЕГІЧНИЙ ПРІОРИТЕТ 2: СТВОРЕННЯ ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ МІЖСЕКТОРАЛЬНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНОГО ПІДХОДУ У ВИРІШЕННІ ПИТАНЬ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

- Місцеві органи влади збирають та аналізують дані закладів охорони здоров'я для оцінювання їхньої діяльності та прийняття обґрунтованих рішень щодо планування мережі охорони здоров'я та інвестицій.
- Забезпечення залучення приватного сектору як повноправного учасника системи охорони здоров'я. Визначити й розробити нормативно-правову базу для ефективної моделі державно-приватного партнерства в системі охорони здоров'я.

СТРАТЕГІЧНИЙ ПРІОРИТЕТ 2: СТВОРЕННЯ ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ МІЖСЕКТОРАЛЬНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНОГО ПІДХОДУ У ВИРІШЕННІ ПИТАНЬ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

- Утворення консультативно-дорадчих органів, діяльність яких спрямована на координацію та визначення пріоритетів діяльності державних органів, установ, організацій, представників громадянського суспільства та бізнесу
- Розробка стабільної та прогнозованої моделі управління у сфері електронної охорони здоров'я включно із інструментами двостороннього контролю стабільності та якості роботи цифрових сервісів

СТРАТЕГІЧНИЙ ПРІОРИТЕТ 3:
УПРАВЛІННЯ В СИСТЕМІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ТА ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ
ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ В ІНТЕРЕСАХ І ВІДПОВІДНО ДО ПОТРЕБ НАСЕЛЕННЯ НА
ОСНОВІ ДОКАЗОВОЇ БАЗИ ТА ВИКОРИСТАННЯ КРАЩИХ ПРАКТИК.

- Пріоритет цифрової технологій у роботі з даними й інформацією. Формування доказової бази для ухвалення рішень на основі аналізу даних.
- При проєктуванні нових процесів та сервісів у системі охорони здоров'я слід переосмислювати існуючу роботу з даними й інформацією та виходити не від наявних паперових форм медичної звітності, а від переліку даних, які потрібні для подальшого ухвалення рішень або автоматизованої роботи цифрових компонентів.
- Єдиний медичний інформаційний простір сприяє можливостям у побудові автоматизованих даних для розробки політик, оптимізації мережі закладів, оцінки якості послуг, запобігання поширенню критичних захворювань тощо. Це буде забезпечено накопиченням великої кількості даних та їх аналітичною обробкою, з використанням технологій Big Data.

СТРАТЕГІЧНИЙ ПРІОРИТЕТ 3:
УПРАВЛІННЯ В СИСТЕМІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ТА ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ
ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ В ІНТЕРЕСАХ І ВІДПОВІДНО ДО ПОТРЕБ НАСЕЛЕННЯ НА
ОСНОВІ ДОКАЗОВОЇ БАЗИ ТА ВИКОРИСТАННЯ КРАЩИХ ПРАКТИК.

- Забезпечити використання даних ЕСОЗ для прийняття управлінських рішень в системі ОЗ та ГЗ, в тому числі з використанням підходів Big Data та технологій штучного інтелекту.
- Гармонійна розбудова ЕСОЗ, яка складається з компонентів, між якими забезпечено автоматизований обмін інформацією
- Забезпечити механізми збору усіх медичних та операційних даних, що генеруються під час надання послуг охорони здоров'я, а також важливої інформації щодо життєдіяльності громадян
- Зміна моделі даних та забезпечення переходу від форм медичної та статистичної облікової документації до структурованих електронних медичних записів.

СТРАТЕГІЧНИЙ ПРІОРИТЕТ 3:
УПРАВЛІННЯ В СИСТЕМІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ТА ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ
ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ В ІНТЕРЕСАХ І ВІДПОВІДНО ДО ПОТРЕБ НАСЕЛЕННЯ НА
ОСНОВІ ДОКАЗОВОЇ БАЗИ ТА ВИКОРИСТАННЯ КРАЩИХ ПРАКТИК

- Впровадження інтегрованої електронної медичної картки, що становить систематизований та стандартизований перелік медичних записів пацієнта в електронному вигляді, що можуть бути створені в різних закладах охорони здоров'я, або посилення на записи, що можуть зберігатися в інших інформаційно-комунікаційних системах.
- Впровадження інструментів контролю якості даних, протоколів і стандартів обміну інформацією у сфері охорони здоров'я, єдиних термінологічних словників, класифікаторів та довідників.

СТРАТЕГІЧНИЙ ПРІОРИТЕТ 3:
УПРАВЛІННЯ В СИСТЕМІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ТА ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ
ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ В ІНТЕРЕСАХ І ВІДПОВІДНО ДО ПОТРЕБ НАСЕЛЕННЯ НА
ОСНОВІ ДОКАЗОВОЇ БАЗИ ТА ВИКОРИСТАННЯ КРАЩИХ ПРАКТИК

- Створити єдиний медичний інформаційний простір з національною і транскордонною крос-доменною інтероперабельністю (англ. interoperability — здатність до взаємодії) та наскрізними процесами та сервісами включно із гармонізацією національних стандартів з поширеними у світі стандартами та класифікаторами.
- Визначити пріоритети безпеки і створити умови ефективного захисту даних на всіх рівнях та забезпечити неперервний контроль власниками таких даних та сталість політики безпеки і захисту інформації та персональних даних, в тому числі з урахуванням вимог GDPR (загальний регламент про захист даних).
- Створення незалежних структурних підрозділів для запровадження та підтримки функціонування програм та платформ, необхідних для пошуку вразливостей у системах, програмах, реєстрах ЕСОЗ, а також проведення постійного моніторингу кіберзагроз в умовах їх стрімкого розвитку.

СТРАТЕГІЧНИЙ ПРІОРИТЕТ 4: СТВОРЕННЯ СИСТЕМИ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДАМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я, ЯКА ЗАБЕЗПЕЧУЄ ГРОМАДСЬКУ ПІДЗВІТНІСТЬ ТА НАГЛЯД

- Формування інтегрованої мережі закладів та розроблення дієвих механізмів управління госпітальними округами для забезпечення раціонального використання коштів, високої якості та покращеного доступу пацієнтів до послуг у сфері охорони здоров'я.
- Розроблення правил для нагляду за постачальниками медичних послуг на основі принципів належного врядування. Підтримка участі організацій пацієнтів, місцевої спільноти та приватного сектору в управлінні медичними установами.
- Запровадження системи верифікації даних і результатів роботи структур сфери охорони здоров'я. Тому інструменти електронної охорони здоров'я повинні забезпечити формування публічних систем звітності для громадськості

СТРАТЕГІЧНИЙ ПРІОРИТЕТ 4: СТВОРЕННЯ СИСТЕМИ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДАМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я, ЯКА ЗАБЕЗПЕЧУЄ ГРОМАДСЬКУ ПІДЗВІТНІСТЬ ТА НАГЛЯД

- Створення цифрових сервісів публічної звітності для реалізації можливості громадського та пацієнтського контролю за доступністю та якістю надання медичних послуг
- Удосконалити та нормативно врегулювати критерії й механізми ліцензування, а також розробити концепцію акредитації закладів охорони здоров'я.
- Визначити критерії для моніторингу та контролю діяльності медичних закладів, включаючи акредитаційні критерії, індикатори ефективності, якості, тощо.
- Розробити етичні норми використання технологій штучного інтелекту та інструментів на основі даних у клінічній допомозі, нагляді за громадським здоров'ям.

СТРАТЕГІЧНИЙ ПРІОРИТЕТ 5: ЗАПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ ПРОФЕСІЙНОГО САМОВРЯДУВАННЯ ПРАЦІВНИКІВ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

- Прийняти закон та відповідну нормативно-правову базу, яка регулює професійні асоціації у секторі охорони здоров'я. Забезпечити підтримку виконання функцій, визначених для професійних асоціацій охорони здоров'я
- Залучення професійних асоціацій до розробки політики у системі охорони здоров'я, зокрема в розробці програм медичних гарантій, програм громадського здоров'я, а також у розробці та впровадженні стандартів у сфері охорони здоров'я.

НАПРЯМ 2: УНІВЕРСАЛЬНЕ ОХОПЛЕННЯ ПОСЛУГАМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

- **Стратегічний пріоритет 1:** Здоров'я людей покращується завдяки впровадженню ефективної інтегрованої моделі, яка забезпечує збалансоване, науково обґрунтоване, безперервне надання якісних і безпечних послуг
- **Стратегічний пріоритет 2:** Фінансовий захист громадян при отриманні гарантованих державою необхідних якісних та доступних послуг в ОЗ.
- **Стратегічний пріоритет 3:** Гарантовано фармацевтичну безпеку країни, та безперебійний доступ людей до сучасних, ефективних і безпечних лікарських засобів та медичних виробів

СТРАТЕГІЧНИЙ ПРІОРИТЕТ 1:
ВПРОВАДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОЇ ІНТЕГРОВАНОЇ МОДЕЛІ, ЯКА ЗАБЕЗПЕЧУЄ
ЗБАЛАНСОВАНЕ, НАУКОВО ОБҐРУНТОВАНЕ, БЕЗПЕРЕРВНЕ НАДАННЯ
ЯКІСНИХ І БЕЗПЕЧНИХ ПОСЛУГ

- Універсальне охоплення послугами у сфері охорони здоров'я передбачає, що всі люди мають доступ до необхідних медичних послуг, коли вони їх потребують. Використовувати інклюзивний підхід (*створення таких умов, за яких усі учасники мають однаковий доступ до послуг*) при розробці послуг охорони здоров'я, у тому числі електронних, з урахуванням потреб осіб з інвалідністю, порушеннями повсякденного функціонування та обмеженнями життєдіяльності.
- Формування єдиного медичного простору передбачатиме інтеграцію медичних послуг і їх надавачів, координацію й управління регіональними мережами надавачів послуг в охороні здоров'я.

**СТРАТЕГІЧНИЙ ПРІОРИТЕТ 1:
ВПРОВАДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОЇ ІНТЕГРОВАНОЇ МОДЕЛІ, ЯКА ЗАБЕЗПЕЧУЄ
ЗБАЛАНСОВАНЕ, НАУКОВО ОБҐРУНТОВАНЕ, БЕЗПЕРЕРВНЕ НАДАННЯ
ЯКІСНИХ І БЕЗПЕЧНИХ ПОСЛУГ**

- Оптимізація й посилення спроможності госпітального сектора має відбуватися на основі затверджених планів розвитку госпітальних мереж. Плани мають враховувати кількість і щільність населення та його потреби в охороні здоров'я на визначених територіях охоплення, транспортні умови, передбачати регіоналізацію та рівні складності послуг, інтеграцію різних послуг в умовах багатoproфільних закладів, диференціацію між інтенсивним лікуванням і доглядом, наступність і координацію допомоги, обмін інформацією та спільні реєстри.

-

СТРАТЕГІЧНИЙ ПРІОРИТЕТ 2: ФІНАНСОВИЙ ЗАХИСТ ГРОМАДЯН ПРИ ОТРИМАННІ ГАРАНТОВАНИХ ДЕРЖАВОЮ НЕОБХІДНИХ ЯКІСНИХ ТА ДОСТУПНИХ ПОСЛУГ В ОЗ.

Гарантований пакет медичних послуг є інструментом прозорості раціоналізації в системі охорони здоров'я. Він допомагає зробити правила роботи системи зрозумілими і для лікарів, і для пацієнтів.

В Україні гарантованим пакетом послуг є Програма медичних гарантій — законодавчо визначений перелік та обсяг медичних послуг і ліків, які держава гарантує пацієнту безоплатно.

Для того, щоб НСЗУ закуповувала необхідні для збереження здоров'я людей якісні послуги та більш ефективно використовувала публічні кошти, розробка ПМГ має ґрунтуватися на потребах населення в галузі охорони здоров'я, процес регулярного перегляду ПМГ має бути послідовним, прозорим, заснованим на партисипативному підході, та ґрунтуватися на надійній методології (починаючи від вибору послуг до встановлення тарифів та оцінювання впливу на бюджет).

СТРАТЕГІЧНИЙ ПРІОРИТЕТ 2: ФІНАНСОВИЙ ЗАХИСТ ГРОМАДЯН ПРИ ОТРИМАННІ ГАРАНТОВАНИХ ДЕРЖАВОЮ НЕОБХІДНИХ ЯКІСНИХ ТА ДОСТУПНИХ ПОСЛУГ В ОЗ

- ПМГ переглядатиметься з використанням чітко встановлених прозорих критеріїв, зокрема на основі даних про надані послуги та даних про рівень захворюваності, а також за допомогою встановлення чітких цілей та критеріїв визначення пріоритетів, використання економічної ефективності з огляду на важливість максимізації здоров'я населення при наявних ресурсах та використання даних про фактичні витрати для верифікації правильності визначення тарифів на послуги.
- Пакети медичних послуг мають бути більш деталізованими. Потрібно приділити прицільну увагу оновленню та розширенню Національного переліку основних лікарських засобів та виробів медичного призначення, щоб забезпечити відповідність включених до нього ліків та медичних виробів сучасним клінічним рекомендаціям та економічній ефективності.

СТРАТЕГІЧНИЙ ПРІОРИТЕТ 2: ФІНАНСОВИЙ ЗАХИСТ ГРОМАДЯН ПРИ ОТРИМАННІ ГАРАНТОВАНИХ ДЕРЖАВОЮ НЕОБХІДНИХ ЯКІСНИХ ТА ДОСТУПНИХ ПОСЛУГ В ОЗ

- Послуги, які не входять до гарантованого пакету, громадяни зможуть оплатити напрямку або за допомогою добровільного медичного страхування.
- Створення сприятливих умов для розвитку добровільного медичного страхування (ДМС) та залучення інших офіційних джерел фінансування потенційно може з часом покращити фінансову ситуацію в системі охорони здоров'я та полегшити навантаження на бюджет.
- Може використовуватися як комплементарне (наприклад, для покриття співоплати), так і додаткове ДМС (наприклад, для вибору надавача або швидкого доступу до не ургентних послуг).
- Для всіх типів ДМС необхідне визначення чітких рамок, суворе регулювання та прозора платформа співпраці зі страховими компаніями.

СТРАТЕГІЧНИЙ ПРІОРИТЕТ 3:

ГАРАНТУВАТИ ФАРМАЦЕВТИЧНУ БЕЗПЕКУ КРАЇНИ, ТА БЕЗПЕРЕБІЙНИЙ ДОСТУП ЛЮДЕЙ ДО СУЧАСНИХ, ЕФЕКТИВНИХ І БЕЗПЕЧНИХ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ ТА МЕДИЧНИХ ВИРОБІВ

Впровадження комплексних заходів та інструментів, спрямованих на недопущення дефіциту критично важливих лікарських засобів.

Недостатній рівень задоволення потреб населення в лікарських засобах та медичних виробках призводить до значних витрат домогосподарств під час лікування. Це вимагає застосування сучасних підходів до відбору лікарських засобів та медичних виробів, а також визначення пріоритетності станів та захворювань, на які держава витрачатиме ресурси шляхом розширення централізованих програм забезпечення населення лікарськими засобами та медичними виробами.

СТРАТЕГІЧНИЙ ПРІОРИТЕТ 3: ГАРАНТУВАТИ ФАРМАЦЕВТИЧНУ БЕЗПЕКУ КРАЇНИ, ТА БЕЗПЕРЕБІЙНИЙ ДОСТУП ЛЮДЕЙ ДО СУЧАСНИХ, ЕФЕКТИВНИХ І БЕЗПЕЧНИХ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ ТА МЕДИЧНИХ ВИРОБІВ

- Оцінювання медичних технологій (ОМТ) є важливим інструментом у процесі прийняття рішень щодо вибору медичних технологій, які фінансуються коштом держави.
- ОМТ— це інструмент, який може бути використаний для визначення клінічно ефективних та економічно доцільних лікарських засобів, вакцин та інших медичних технологій, які застосовуватимуться НСЗУ, Центром громадського здоров'я (ЦГЗ) та МОЗ. Повинні бути ретельно визначені та розроблені функції ОМТ, насамперед, у визначенні гарантованого пакету медичних послуг або державної програми реімбурсації.

СТРАТЕГІЧНИЙ ПРІОРИТЕТ 3:
ГАРАНТУВАТИ ФАРМАЦЕВТИЧНУ БЕЗПЕКУ КРАЇНИ, ТА БЕЗПЕРЕБІЙНИЙ
ДОСТУП ЛЮДЕЙ ДО СУЧАСНИХ, ЕФЕКТИВНИХ І БЕЗПЕЧНИХ ЛІКАРСЬКИХ
ЗАСОБІВ ТА МЕДИЧНИХ ВИРОБІВ

- Рішення НСЗУ використовувати Перелік основних лікарських засобів як основу для своїх програм полегшує включення до ПМГ лікарських засобів, які проходять процес ОМТ.
- Утворити незалежну агенцію з оцінювання медичних технологій у якості єдиного експертного органу, який забезпечує обґрунтованість та доказову базу відбору та оцінювання ефективності лікарських засобів, медичних виробів, а також розширення ПМГ.

НАПРЯМ 3: ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я, ГОТОВНІСТЬ ТА РЕАГУВАННЯ НА НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ

- **Стратегічний пріоритет 1:** Забезпечення функціонування спроможної системи громадського здоров'я спрямованої на збереження і зміцнення здоров'я населення, попередження хвороб, своєчасне виявлення та реагування на виклики для здоров'я
- **Стратегічний пріоритет 2:** Створення безпечних умов і середовища життєдіяльності, що сприяють збереженню та зміцненню здоров'я
- **Стратегічний пріоритет 3:** Забезпечення захисту здоров'я населення шляхом попередження виникнення, раннього виявлення та ефективного реагування на надзвичайні ситуації

СТРАТЕГІЧНИЙ ПРИОРИТЕТ 1: ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ СПРОМОЖНОЇ СИСТЕМИ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я СПРЯМОВАНОЇ НА ЗБЕРЕЖЕННЯ І ЗМІЦНЕННЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ПОПЕРЕДЖЕННЯ ХВОРОБ, СВОЄЧАСНЕ ВИЯВЛЕННЯ ТА РЕАГУВАННЯ НА ВИКЛИКИ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я

- Забезпечити на національному рівні функціонування та належну організаційну, фінансову й кадрову спроможність Центру громадського здоров'я як головної експертної установи у сфері громадського здоров'я, що здійснює координацію мережі обласних центрів контролю та профілактики хвороб та виконує основні оперативні функції у сфері громадського здоров'я.
- Забезпечити мережу обласних центрів контролю та профілактики хвороб необхідними ресурсами у відповідності з потребами системи для виконання основних оперативних функцій громадського здоров'я.
- Забезпечити функціонування ефективної системи епіднагляду за станом і показниками здоров'я населення та здійснення моніторингу за факторами ризику, що на них впливають, шляхом посилення міжсекторальної співпраці за принципом «Єдиного здоров'я» й інтеграції послуг громадського здоров'я та первинної медичної допомоги, із використанням технологій Big Data.

СТРАТЕГІЧНИЙ ПРІОРИТЕТ 2:

СТВОРЕННЯ БЕЗПЕЧНИХ УМОВ І СЕРЕДОВИЩА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ, ЩО СПРИЯЮТЬ ЗБЕРЕЖЕННЮ ТА ЗМІЦНЕННЮ ЗДОРОВ'Я

- Безпечні громади, де забезпечено підтримку, інклюзивність і створено соціальні та фізичні умови для різних груп населення (осіб з інвалідністю, осіб похилого віку, вагітних та осіб з дітьми тощо), які сприяють фізичному, психологічному й соціальному здоров'ю та добробуту, є вкрай необхідною умовою для досягнення покращення показників здоров'я, функціонування та збільшення тривалості життя.
- Застосовувати комплексний мультисекторальний та інтегрований з первинною медичною допомогою підходи у вирішенні питань, пов'язаних із соціальними детермінантами здоров'я на різних етапах усього життя людини для сприяння справедливості в питанні здоров'я.
- Забезпечити заходи щодо подолання ключових факторів ризику, що спричиняють високий тягар захворювань, у тому числі шляхом посилення впровадження найкращих практик щодо протидії неінфекційним хворобам і зміцнення психічного здоров'я та благополуччя.

СТРАТЕГІЧНИЙ ПРІОРИТЕТ 3:

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАХИСТУ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ ШЛЯХОМ ПОПЕРЕДЖЕННЯ ВИНИКНЕННЯ, РАННЬОГО ВИЯВЛЕННЯ ТА ЕФЕКТИВНОГО РЕАГУВАННЯ НА НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ

- Створити операційний інформаційний механізм раннього оповіщення про ризики та надзвичайні ситуації у сфері громадського здоров'я, інтегрований з іншими структурами, залученими до реагування на надзвичайні ситуації, та міжнародними системами операційного оповіщення.
- Забезпечити наявність та ефективне функціонування ключових елементів системи з готовності та реагування на надзвичайні ситуації відповідно до Міжнародних медико-санітарних правил.
- Визначити перелік пріоритетних інфекційних хвороб для потреб епідеміологічного нагляду.
- Впровадити стратегії профілактики пріоритетних хвороб з пандемічним/епідемічним потенціалом та запровадити заходи зі зниження виникнення ризику появи патогенів із високим ступенем небезпеки.

НАПРЯМ 4: ЗАЛУЧЕНІСТЬ ЛЮДЕЙ ТА ГРОМАД

- **Стратегічний пріоритет 1:** Підвищення рівня відповідальності людей щодо власного здоров'я та права прийняття клінічних рішень
- **Стратегічний пріоритет 2:** Створення умов для повноцінної участі людей і громад для спільного планування та організації надання медичних послуг

СТРАТЕГІЧНИЙ ПРІОРИТЕТ 1: ПІДВИЩЕННЯ РІВЕНЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЛЮДЕЙ ЩОДО ВЛАСНОГО ЗДОРОВ'Я ТА ПРАВА ПРИЙНЯТТЯ КЛІНІЧНИХ РІШЕНЬ

- Забезпечити розвиток цифрових компетентностей медичних працівників та інших користувачів електронних інструментів в охороні здоров'я, а також розвиток інформаційної культури, цифрової грамотності (цифрової освіченості), кібербезпеки й кібергігієни медичних працівників і пацієнтів.
- Запровадити у практику надання медичної допомоги модель спільного прийняття клінічних рішень. Удосконалити процедури уповноваження отримувачами медичних послуг та поширення поняття «довіреніх осіб» для прийняття клінічних рішень (медична довіреність).
- Створити платформи для громадян із можливістю створювати спільноти взаємодії за спільними ознаками здоров'я, взаємодопомоги та обміну інформацією.

СТРАТЕГІЧНИЙ ПРІОРИТЕТ 2: СТВОРЕННЯ УМОВ ДЛЯ ПОВНОЦІННОЇ УЧАСТІ ЛЮДЕЙ І ГРОМАД ДЛЯ СПІЛЬНОГО ПЛАНУВАННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ НАДАННЯ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ

- Створити технічні можливості для доступу до знеособлених агрегованих великих даних в електронній системі охорони здоров'я та прозорі правила їх використання для громадянського суспільства, учених, бізнесу, у тому числі з комерційними цілями.
- Запровадити набір інструментів клієнтської підтримки користувачів та працівників сфери охорони здоров'я, із можливістю надавати зворотній зв'язок про роботу системи охорони здоров'я та його агрегації для подальшого аналізу.

НАПРЯМ 5: КАДРОВІ РЕСУРСИ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я (КРОЗ)

- **Стратегічний пріоритет 1:** Освіта та наукова діяльність у сфері охорони здоров'я інтегровані до сучасного міжнародного контексту
- **Стратегічний пріоритет 2:** Планування та забезпечення кадрів системи охорони здоров'я здійснюється в обсягах та структурі відповідно до потреб
- **Стратегічний пріоритет 3:** Створення умов для забезпечення професійного благополуччя працівників сфери охорони здоров'я
-

СТРАТЕГІЧНИЙ ПРІОРИТЕТ 1: ОСВІТА ТА НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ІНТЕГРОВАНІ ДО СУЧАСНОГО МІЖНАРОДНОГО КОНТЕКСТУ

- Привести у відповідність навчальні програми закладів вищої освіти у галузі знань «22 Охорона здоров'я» до європейських вимог
- Ввести спеціальні вимоги до ліцензування закладів вищої освіти, які готують здобувачів у галузі знань «22 Охорона здоров'я»
- Забезпечити умови для здобуття практичних навичок медичних працівників на базі сучасних університетських клінік та симуляційних центрів
- Удосконалити систему незалежного оцінювання якості підготовки здобувачів у галузі знань «22 Охорона здоров'я»

СТРАТЕГІЧНИЙ ПРІОРИТЕТ 1:
ОСВІТА ТА НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
ІНТЕГРОВАНІ ДО СУЧАСНОГО МІЖНАРОДНОГО КОНТЕКСТУ

- Впровадити сучасну модель резидентури з урахуванням міжнародного досвіду. Це — етап післядипломної медичної освіти, який триває після закінчення медичного університету й отримання сертифіката лікаря-спеціаліста. Основне завдання лікарської резидентури — опановування вузькоспеціалізованих професійних компетентностей у межах певної лікарської спеціальності, необхідних для самостійної професійної діяльності.
- Стимулювати розвиток нових форм БПР, у тому числі для професіоналів з вищою немедичною освітою
- Здійснювати планування актуальних наукових тем (напрямів) відповідно до потреб держави у галузі охорони здоров'я, забезпечити достатній рівень їх фінансування та імплементацію досягнень на базі сучасних університетських клінік.

СТРАТЕГІЧНИЙ ПРІОРИТЕТ 2: ПЛАНУВАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КАДРІВ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ В ОБСЯГАХ ТА СТРУКТУРІ ВІДПОВІДНО ДО ПОТРЕБ

- Створити єдиний реєстр медичних працівників
- Запровадити планування КРОЗ відповідно до потреб для забезпечення якісного надання послуг
- Розробити та запровадити як на національному, так і на локальному рівнях гнучку систему стимулів та заохочень для залучення працівників сфери охорони здоров'я та утримання їх у районах, які мають недостатню кількість працівників для надання медичної допомоги
- Розширити кваліфікаційні вимоги медичних сестер/медичних братів і долучити до надання медичних послуг немедичних працівників, у першу чергу на рівні громади

СТРАТЕГІЧНИЙ ПРІОРИТЕТ 3: СТВОРЕНІ УМОВИ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ ПРАЦІВНИКІВ СФЕРИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

- Забезпечити гідну оплату праці та розробити гнучку систему мотивації та підтримки КРОЗ, у тому числі через запровадження ключових показників ефективності та оптимального робочого навантаження
- Запровадити комплексний підхід до формування професійного благополуччя КРОЗ на рівні ЗОЗ (безпека, соціально-побутові умови, профілактика вигорання, професійний розвиток у закладі тощо)
- Створити систему індивідуального ліцензування лікарів як допуску до професії
- Запровадити страхування професійної відповідальності медичних працівників
- Запровадити механізми комплексного страхування медичних працівників під час виконання професійних обов'язків, у тому числі від професійної відповідальності професійного захворювання, тощо.

- ***Постанова КМУ від 23 липня 2024 р. № 840*** «Про внесення змін до порядків, затверджених постановами Кабінету Міністрів України від 3 вересня 2008 р. № 777 і від 27 грудня 2017 р. № 1094».
- Внесені зміни до ***Порядку проведення конкурсу на зайняття посади керівника державного, комунального закладу охорони здоров'я,*** затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2017 р. № 1094:

ВИМОГИ ДО ПРЕТЕНДЕНТІВ НА ПОСАДИ КЕРІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОЗ

- “Претендент на посаду керівника закладу повинен відповідати таким кваліфікаційним вимогам:
- наявність вищої освіти другого (магістерського) рівня у галузях знань *“Управління та адміністрування”, “Публічне управління та адміністрування”, “Державне управління”, “Право” або “Охорона здоров’я”*.
- У разі наявності у претендента на посаду керівника закладу вищої освіти у галузі знань “Охорона здоров’я” також вимагається наявність спеціалізації за спеціальністю “Організація і управління охороною здоров’я” або спеціалізації за однією з лікарських спеціальностей (для учасників конкурсу на зайняття посади керівника закладу, що надає виключно первинну медичну допомогу).

ВИМОГИ ДО ПРЕТЕНДЕНТІВ НА ПОСАДИ КЕРІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОЗ

- **Стаж роботи:**

- не менше семи років за спеціальністю або в органах, установах, на підприємствах, в організаціях у сфері охорони здоров'я, з яких не менше трьох років на керівних посадах, - для закладу національного рівня або надкластерного закладу;
- не менше п'яти років за спеціальністю або в органах, установах, на підприємствах, в організаціях у сфері охорони здоров'я, з яких не менше двох років на керівних посадах, - для кластерного закладу;
- не менше трьох років за спеціальністю або в органах, установах, на підприємствах, в організаціях у сфері охорони здоров'я, з яких не менше одного року на керівних посадах, - для загального та іншого закладу.

ВИМОГИ ДО ПРЕТЕНДЕНТІВ НА ПОСАДИ КЕРІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОЗ

- володіння державною мовою, що засвідчується відповідним документом, визначеним Законом України “Про забезпечення функціонування української мови як державної”;
- відповідність критерію доброчесності;
- наявність управлінських навичок.

Додаткові бали надаються за умов:

- наявності наукового ступеня або вченого чи почесного звання;
- вільного володіння однією з іноземних мов, що є офіційною мовою Ради Європи (англійська і французька).

Одна і та сама особа не може бути керівником відповідного закладу більш як два строки підряд.

ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ

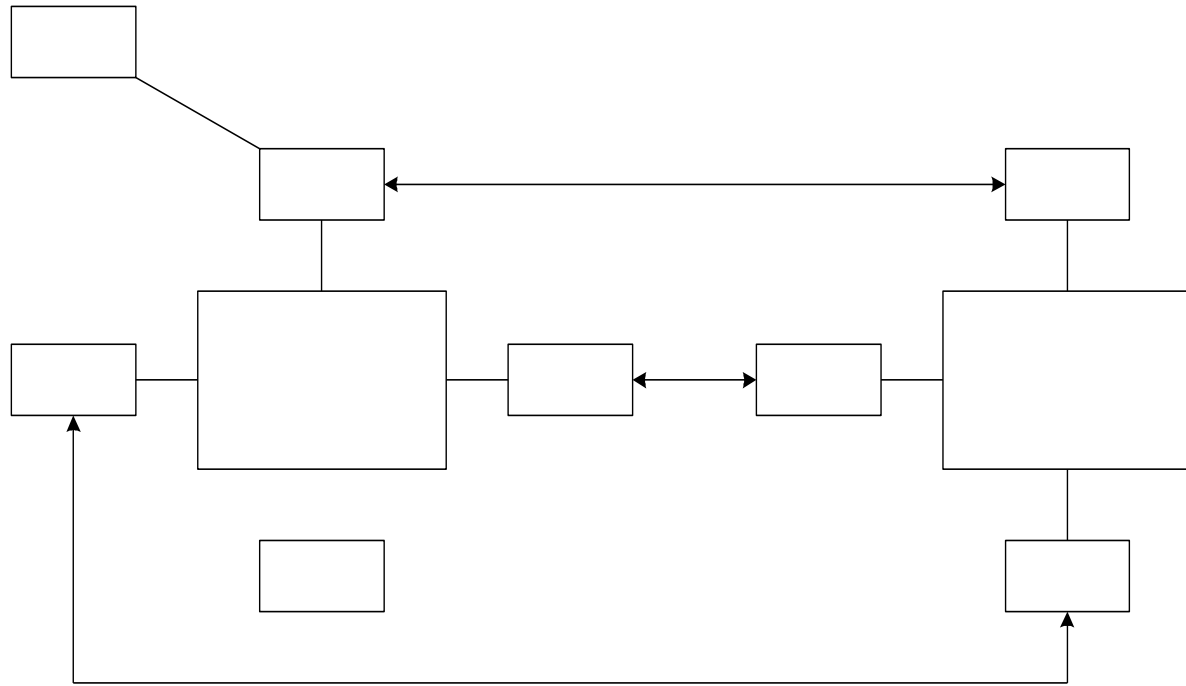
Фінансове забезпечення реалізації Стратегії здійснюється за рахунок:

- коштів державного бюджету в межах бюджетних програм, що спрямовуються на систему охорони здоров'я;
- субвенцій, інших трансфертів із державного бюджету місцевим бюджетам;
- коштів місцевих бюджетів;
- коштів технічної допомоги та секторальної підтримки ЄС, інших міжнародних донорів, міжнародних фінансових організацій;
- коштів інвесторів, власних коштів надавачів медичних послуг;
- коштів приватних інвесторів у рамках реалізації інвестиційних проєктів на регіональному рівні із застосуванням механізму державно-приватного партнерства.

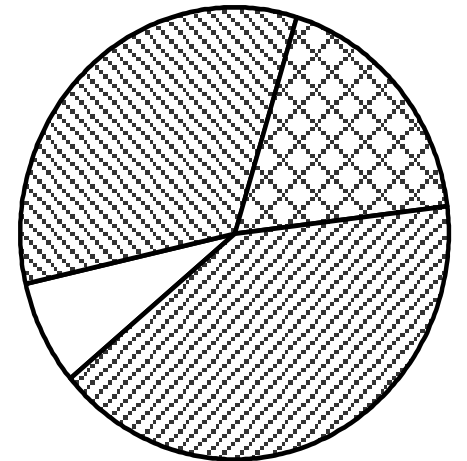
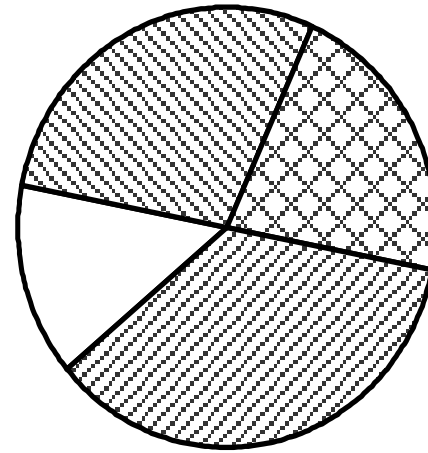
ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ

- Обсяги фінансування завдань з реалізації Стратегії визначаються на основі пропозицій центральних органів виконавчої влади, що є державними замовниками відповідних державних програм, з урахуванням бюджетних призначень головних розпорядників бюджетних коштів за програмами, визначеними в Державному бюджеті України на відповідний рік.
- Обсяги фінансування уточнюються щороку відповідно до закону про Державний бюджет України на відповідний рік та Бюджетної декларації з урахуванням наявних бюджетних можливостей.
- *Бюджетна декларація* — це документ середньострокового бюджетного планування, що визначає засади бюджетної політики і показники державного бюджету на середньостроковий період (3 роки) та є основою для складання проекту державного бюджету і прогнозів місцевих бюджетів /частина перша статті 33 Бюджетного Кодексу.

СИСТЕМА, СФЕРА, СЕКТОР, ГАЛУЗЬ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Система

Сфера